

Ələkbər Salahzadə

AXŞAM

Qanadlara qondu axşam-yordu, yordu quşları.
Yarpaqlara qondu axşam - silkələyin ağacları!

Küləklər axşam daşdı, küləklər yavaşıdı.
Axşam, axşam...
Qüdrətinə mat qalib öz yerində dondu axşam.
Gülüşlərin, sədaların üzərində dondu axşam.

Adamlar, adamlar...
Çıraqları gur yandırır işığını itilədi, -
Kölgələri qapılardan itilədi.
Axşamüstü axşam üstə atam çəkcik vurdu, anam paltar ütülədi.

Biz əl verib görüşəndə axşam sanki sıxılırdı, çirpiniirdi əlimizdə!..

Yarpaqlara qondu axşam - silkələyin ağacları!

BEŞ YARPAQ

Kürəmiz bir vaxt çoxyarpaqmış, dünən altı yarpaqdı kürəmiz.
Bu gün beşcə yarpaq qurumuz var.

Beş yarpaq körpəmiz var, Beş yarpaq cavanımız.
Beş yarpaq həzin qocamız, Beş yarpaq qarımız var...

Bir yarpaq qitəmiz - buz yorğanda sətəlcəm; ölü yatır kürəmizin dibində.
Diri yatır alimlərin fikrində.

Beş yarpaq qitəmiz yaşayır Dünyanın budağında, -
Beş qitə sabahımız, beş qitə ümidimiz, beş qitə torpağımız, beş qitə yarpağımız; yaşılına daraşır raketlər...
Dünən altı yarpaq vardı ağacımızda, bu gün - beş.

QAR

Elə bil gün o gün, qar o qar, haradasan?
O günə qar yağar, o qara qar yağar - şığıyar qara qar.

Qar o qar, Yağar ha, ha yağar, o saça, kirpiyə qar yağar, ağarar, ağarar, haradasan?
Söyüdlər qaradı, haradasan?
Saçları ağara-ağara yayda da düşərəm o qara.
Qurudu, yerində qurudu, dayanıb qapıda o qara qarğıyar bir qarı - haradasan?
Qar o qar, baxaram, gözlərim ağrıyar, izlərim qar altdan çığırar, çığırar.
Çığırar - çığırmaz üstünə qar yağar, qar yağar o qara, o günə qar yağar - haradasan?!

MƏNSİZ GECƏ

Ulduzları mürgü döyən sakit, heysiz bir gecədi.
Ay hardasa itib-batib, yoxsa göysüz bir gecədi.

Öz-özünə axır keçir, qədim, nəfis bir gecədi.
Bir az xəfə, bir az qəfəs tənənfəs bir gecədi.

Nə yaxşı ki, sonsuz deyil, uzun, ensiz bir gecədi.
Bir az həzin, bir az qərib, sanki mənsiz bir gecədi

BİR DƏ GÖRDÜN

Bir də gördün beşikdi adam, bir də gördün bəbədi.
Bir də gördün uşaqdı adam, bir də gördün babadı.

Bir də gördün oğuldu adın, bir də gördün atadı.
Bir də gördün yox oldu adam, bir də gördün fotodu.

Bir də gördün oddu adam, bir də gördün ot oldu
Bir də gördün adamdı adam, bir də gördün ad oldu

GƏLƏCƏK

Nə bilirsən, dar günündə o gələcək, bu gələcək?
Ağladıqca gözlərindən göz yaşı yox, su gələcək.

Yalayacaq su üzünü. o üzünü, bu üzünü.
Ağla, ağla yu üzünü, ömrün boyu yu, gələcək

Bircə-bircə sal yadına bir günahın düş oduna
Alışdıqca fəryadına "qa" deməmiş qu gələcək.

Dolan çölü-biyabanı axtar onu, ara bunu.
Gözlə, sınıq arabanı aparmağa "TU" gələcək

AĞLAYIR

Yenə də mi bu dünyaya uşaq gələndə ağlayır?
Hardan hara gəldiyini bir gün biləndə ağlayır.

Tanıdıqca sol-sağını qaralır da tez-tez qanı
Görür - bir dostu soğanı yarı böləndə ağlayır.

Güləyən hər yandan gülür, ağlayan var sonda gülür.
Kimi ağlayanda gülür, kimi güləndə ağlayır

TƏMAS

Ona ağrıyırsan, buna yanırsan, yanıb yanaşırsan, yaralanırsan.
Nəyi dindirirsən, simə toxunursan yaralanırsan; niyə dindirirsən, kimə toxunursan - yaralanırsan?

Bir kəlmə kəsməmiş peşman olursan, pisə pis deməmiş düşmən olursan, bomboz qəzəbindən qaralanırsan, ən azı yüz ağac aralanırsan.

Toxa toxunmamış acı anırsan, aca acıyarkən yaralanırsan.
Amandı, dəymə "tok"a qorxusu yox - toxun yoxa!

DÜZƏLMƏDİ

Gözlədim - Bu dünya düzələ bəlkə, Otuzumda düzəlmədi.
Otuz yazı otuz qışa Ududum da düzəlmədi
Döz, dedim, Bu dünya bəlkə düzələ; Yolum boyu düz getməyə
Bir yerində düzəlmədi. Qırkımda düzəlmədi, Qırx birimdə düzəlmədi.
Yüz dedim, Bircə gün düzələ bəlkə, Düz ilə, doğruyla düz gələ bəlkə; əyildi ki, əyildi, əllimdə də düzəlmədi.
Bildim, bala, düzəlmədi, Qaldım, baba, düzəlmədi, Öldüm, dədə, düzəlmədi!..

BİZİM KİMİMİZ VAR VƏTƏNDƏN AYRI

Yaxını sınıdıq, dostu tanıdıq, sözüm, kimimiz var Vətəndən ayrı?
Yenə öz odumuz, öz ocağımız, közüm, kimimiz var Vətəndən ayrı?

İtməz vaxt içində yaxın uzağım, Midiya sorağım, Qəbələ çağım...
O taylı- bu taylı təkmisən, dağım, düzüm, kimimiz var Vətəndən ayrı?

Çayım, dənizin var, qayan var, daşım, qüllə zirvələrdə çatılan qaşım.
Şahdağda taxtamı çıxmısan, qışım, yazım, kimimiz var Vətəndən ayrı?

Naxçıvan nağıldan çıxır qarşına! Tikil Qarabağın hər qarışına!
Yumulma bu yurdun bir qırışına, Gözüm, kimimiz var Vətəndən ayrı?

Yaxınım, uzağa niyə yollanım, yapma saqqalımı özüm yolanım...
Dünyanın yiyəsi çıxar yalanım, düzüm, kimimiz var Vətəndən ayrı?

Zərdüşt məşəlimiz, Babək odumuz, Nizami, Füzuli ulu adımız!
Cavanşir, Xətai qol-qanadımız, Nəsimi zirvəmiz, Sabir qatımız...
bizim kimimiz var Vətəndən ayrı?

QAN

O güllə yağmurunda onlar düşdülər oda.
Mən də ölə bilərdim o gecə, sən də, o da.
Mən qala-qala, sən dura-dura onlar şəhid oldular, onlar gəldilər bura!
Bu yurdun bir çağında hamıdan çox yandılar.
Olsa-olsa sağ qaldıq biz, ömrü onlar qazandılar.
Onlar öldülər, ölməz oldular, bildik.
Onlar öldülər, onlar, bizsə öldük-dirildik...
Sən də ölə bilərdin o gecə, Mən də, o da.

Vətən oğul deyəndə onlar düşəcək yada.
Mən ölmədim, sən ölmədin, onlar öldü.
Bəlkə bəxt onların üzünə güldü?
Necə gəldi o gecə! O gecə o gün gəldi.
Vətənin damarına onların qanı uyğun gəldi!..

MƏN BÖLDÜM BU DÜNYANI

Mən böldüm bu dünyanı; yaxşısını seçdim, ayırdım yamanından.
Qoymadım əyrisini düz bir ayrısının keçə yanından.

Mən böldüm bu dünyanı; haram kefləri vardı, halalca ağrısı xoş gəldi mənə.
Yalanından-palanından doğrusu xoş gəldi mənə.

Mən böldüm bu dünyanı; ağına ağ dedim, qarasına qara.
Bütövünü bütöv gördüm, parasını para.

Mən böldüm bu dünyanı; ölkəsini bölmədim, dərdini böldüm, sevincini böldüm.
Düşmənin düşmən, dostunu dost bildim-mən böldüm bu dünyanı!

***

Bu axşam mən qəribəm; qəribədən qəribə.
Səhər sanki Şərqdə idim, indi də üzü Qərbə.

Sozalmışam, saralmışam, bənzəyirəm qüruba.
Bir obayam - yazı solmuş, payıza qər q bir oba.

Xəyalları sınıq, qırıq, içimdə bir xaraba.
Atları atıb getmiş arabayam, araba.

Bu axşam - həm qəribəm, həm də bir az qəribə;
Səhər üzü gündoğana, axşam isə qüruba...

